

Po pošli prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " "
četrt " 6 " 50 " "
mesec " 2 " 20 " "

V upravnštvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " "
četrt " 5 " 50 " "
mesec " 1 " 20 " "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2. l. 17.Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 154.

V Ljubljani, v ponedeljek 9. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Glasovi o slov. kat. shodu.

Vredno je, da ponatisnemo razne glasove za in proti II. slovenskemu katoliškemu shodu. Tako je »Novi List« v Trstu v soboto objavil v celoti vabilo na shod, temu vabilu pa dostavil:

»Drugi teden meseca septembra letos se bode obdržaval II. katoliški shod v Ljubljani. O potrebi in uspehih tega shoda grede različni glasovi. Prav mnogo glasov je proti temu shodu, med katerimi je baje celo »duhovnik s Štajerskega«. Kolikor so meni znani štajerski duhovniki, resnični in ne — ponarejeni, so vsi z narodom za eno skupno načelo boja proti skupnemu sovražniku vere in narodnosti ter gmotnega blagostanja našega. To pa radi tega, ker se v narodu slovenskem na Štajerskem ne vzgajajo še tisti surovi požidovljeni nazori, kakor se to žal dogaja na Kranjskem in Goriškem. Tistega sramotjenja sv. vere in duhovščine in ometavanja z — gnojem vsega, kar mora biti vernemu ljudstvu vzvišeno nad to življenje, — tega med štajerskim ljudstvom ni, zato lahko vlada ondi lepa sloga med narodom in duhovščino, kajti ondi je narod krščanski in duhovščina je narodna.

Toda na vsa usta povem, kakor hitro bi se začel pojavljati med štajerskim narodom tisti satansko zlobni upliv, tisto peklensko drezanje v duhovščino, tedaj bi tudi vsa duhovščina vstala kakor en mož proti elementu, ki raznašajo gnojnico svoje zdražbe naravnost iz židovske mlakuže, in tedaj bi tudi na Štajersko zašla kuga »kranjskih razmer«. Ker tako na Štajerskem kakor drugod ima duhovnik dolžnost stati na straži za svoje ljudstvo in ne dopustiti, da okuži ljudstvo s trupom nemorale in brezverstva ostudni židovski mrčes. In hvala Bogu, da je na Štajerskem še mir, ker je ondi tako, kakor vem iz lastne skušnje, ker sem bival več let med slovenskimi Štajerci. Toda kaj lahko bi se zanesla tudi na Štajersko nemir in nezaupnost, ako bi se med narodom zbuja in drezal sum, kakor da duhovščina ne soglašala z naredbami kranjske duhovščine ali

duhovščine sploh. Velika neprevidnost bi bila, da bi se štajerski duhovnik oglašal proti katoliškemu shodu, ali še večja predrznost, ako se kdo izdaja za duhovnika samo, da bi lože skrtil svoje zlobno umenje pod krinko duhovnika. Pustimo nedotakneno še mirno Štajersko, najbolje je.

Kar se tiče II. katoliškega shoda, vsaj principijelno ne more biti nikdo proti istemu. Kakih uspehov bode imel, to je druga stvar in zaradi morebitnih neuspehov istega že naprej rovatiti proti njemu in skušati onemogočiti ga, je naravnost nemožato.

Katoliški shod, da izrečemo svoje priprosto, na nobeno prikrito namero cikajoče namenje, je eno mnogih sredstev, s katerimi mora katoliška cerkev sproti odbijati zlobni vpliv židovstva in materijalistično lumparskega delovanja med narodom. Ker v Slovincih izvestni ljudje ne nehajo dajati o sebi spričevala, da so v svojem pisanju pravi časnikarski umazanci, katerih edini namen in zabava je, blatiti z gnjusom svoje nešalske razdrapanosti vero in javno moralo, a še posebej duhovščino, — vse to uprav po receptu, ki ga narekuje »Aliance israelite« — radi tega tudi duhovščina ne sme odnehati in se mora posluževati vse h možnih sredstev za odvrnitev narodne nesreče.

Smešna fraza je o »cepljenju narodnih mas« — kdo hoče cepiti? Menda le oni, ki vzgaja v narodu dan na dan ostudne misli in nazore in ki jemlje narodu spoštovanje in zaupanje do vse duhovščine kakor najkrepkejše zaščitnice slovenske zavesti. Ker se je duhovščina morala naposled upreti v maso naroda prodirajočemu židovskemu vplivu in je radi tega nastal razpor, — zato naj duhovščino zadene krivda razcepljenja: Zakaj pa ste se vrgli židovstvu v naročje, ko ste vendar vedeli, da ni večjega sovražnika našega, kakor je jud, da je večji kakor Turek, ki je moril naš rod, da je v potokih tekla slovenska kri. Saj vam je znano, kaj dela židovstvo in nanj oprto prusijanstvo z našim narodom? In s to sodrgo soglašate? Zakaj pa? Potem se ne čudite, da mora duhovščina biti tudi proti vam, ker soglašate

v načelih z najhujšimi našimi nasprotniki. Kdo torej cepi? Oni, ki razdira in ugonoblja, ali oni, ki mora popravljati, kar prvi pokvari?

Bodite, kakor hoče sreča naroda, a ne kakor hočejo judje, pa ni treba »klerikalne agitacije« in ne katoliških shodov, katerih se bojite, kakor jud križa, — pa bode mir v domovini! Dokler pa delate, kakor nareka ognjusno židovstvo, tako dolgo ne bode in — ne sme biti miru!

»Gorica« in goriški »Narod«, priloga »Gorici«, sta doslovno objavila vabilo na shod. Drugače piše goriška »Soča«, ki v vsem posnema ljubljanski »Narod«. »Soča« piše mej drugim: »V tem oklicu ne nahajamo sicer prav nič novega, ker poznamo že tako take klerikalne oklice, iz istega se vidi le to, da gospodje potrebujejo zopet ve likanskega shoda, da si utrdje že tu in tam razrahljene svoje pozicije ter nadaljujejo svojo divjo gonjo proti vsakemu, kdor se ne prekriža, predno začne to in ono delo.«

Nato pa »Soča« v dolgovzvednem, grozno neumnem članku pogreva vse stare fraze. Nekaj vzgledov! Po njenem mnenju duhovščina hrepeni po absolutnem primatu, hoče, da »se ji mora vsak kmetič in veleposestnik klanjati«, si »pri lahkovernih ugotavlja vedno trdnjšo pozicijo«, boj za »narod jim je postranski«. Jako duhovito našteva »Soča«, da stavijo klerikalci na drugo mesto farož in na tretje mesto cesarja. Zato pa tudi naglašajo čudno dejstvo, da je sklerikalci »vlada zadovoljna«. Ona tudi ve, kaj se bo govorilo na katoliškem shodu: »V znamenju križa bodo rohnili proti liberalcem, katerim treba obesiti mlinski kamen okoli vratu ter jih potopiti v globino morja«.

Ker bo to potapljanje v Ljubljani vsakako grozovita stvar, »Soča« vzdihuje: »Resni časi nastopajo za Slovence . . . Naši goriški klerikalci z dr. Pavlico se gotovo udeležijo tega shoda, na katerem bodo skupno s kranjskimi razdivjanimi kaplani brusili vas liberalce ter bruhalni ogenj in žveplo na narodno-napredno stranko . . .«

Nato »Soča« našteva zla, ki jih kleri-

kalizem dela. Propada kmetijstva je seveda kriv duhovnik, kateri ima na vesti tudi izseljevanje v tuje dežele! Sploh liberalce neče biti »sluga kapelana, ki je komaj prilezel iz semeniških temnic na beli dan«. Duhovniki so »profanatorji vere«, oni imajo tudi »patent na vinsko kapljico«. Nazadnje pa »Soča«, prav kakor »Narod«, opozarja z uprav liberalno svobodoljubnostjo, naj dobe udeležniki katoliškega shoda »plačilo, ki jih bo bolelo«.

»Slovenski List« piše: »Piše nam neki Gorenjec«. Prepričani smo, da je shod jako potreben kot manifestacija čisto slovenskega in krščanskega prepričanja, in sicer zato, ker se nekateri nasprotniki že hvalisajo, da v kratkem potopje slovenske dežele v liberalnost ali pasjeverstvo. Po naših nazorih še nismo tako daleč s preklicanim »napredkom«, da bi slovenska domovina kmalu postala protikrščanska, istina pa je, da se je »ločitev duhov« zvršila ne le po mestih, ampak že tudi po kmetih, in istina je, da liberalci v zvezi z Nemci in mokrači delajo na vse kriplje v doseg svojega podlega namena. Nam katoličanom in neomadeževanim Slovincem tedaj ne more biti vse jedno, kaj sovražniki počenjajo. Treba je, da se malo poštejemo, koliko nas je še. Zato treba, da pridemo v belo Ljubljano v velikem številu. Vsaka slovenska občina in vsako društvo, ki je naše, imej ondi svojega zastopnika.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. julija.

Vladna akcija v parlamentarnih počitnicah je sicer tiha in na zunaj skoro neopažena, tem marjiveje pa dela dr. Koerber na tihem. V minulih dneh je vsprejel ministerski predsednik, že več raznih politikov v avdienci, s katerimi se je razgovarjal o načinu rešitve iz zagate. Bili so že pri njem češki veleposestniki, Jugoslovani, nemški konservativci ter v soboto tudi krščansko-socialna poslanca dr. Pattai in dr. Weiskirchner. O teh razgovorih vlada se-

LISTEK.

Svetnik.

Francoški spisal Paul Bourget. — Prestavil — a —
(Dalje.)

Nehote sem ga primerjal z don Gabrielom Griffijem, iz katerega se je ravnokar norčeval. Res, ubogi menih na zunanje ni lesketal z bistroumnostjo, ali vendar mi je tako globoko v srce segla ona prava, čista iskrenost, s katero se je posvetil oskrbi samostana, dokler se zopet ne vrnejo njegovi bratje. Kaj je bil mladi moj tovariš, kaj je bil stari menih, ako je res, da se mladost oklene s trdno, nerazrušljivo vezjo svojega ideala? Ves prepojen z ironijo, z nezrelim nihilizmom, je imel vendar moj rojak samostojno sodbo.

Ako je bil v popolnem nasprotju z ubogim menihom, ki je bil postavljen za varuha praznega samostana, je bilo to nasprotje odkritosrčno, nasprotje našega stoletja s preprostim, bogaboječim duhom preteklosti. Ali nisem bil jaz bolj pomilovanja vreden, ki sem v življenju istotako sodil o kaznjivo-pogubljenih čarih zanikanja in o luči globokega verskega prepričanja, ne da bi se ustavil pri enem ali drugem tečaju človeške duše?

Slične mi-li so se mi vsiljevale. Okoli 7. ure smo sedli k večerji v veliki dvorani, ki je bila nekdanj, kakor se je nama reklo, obednica za novince. Starodavna bakrena svetilka s štirimi roglji, na kateri je na bakrenih verižicah visela pritiklina, škarje, igle, gasnik, je motno razsvetljevala ogle velikanske mize. Na mizi so stale steklenice s samostanskim grbom. Za vsakega sta bili dve pripravljene, ena napolnjena z vinom, druga z vodo. Te steklenice so držale pičlo mero tekočine, ki je menihom tešila žejo. Dva kroznika svežih smokov in grozdja sta stala na mizi za povečerek. Juha je bila že v kroznikih, poleg tega je bil na razpolago kozji sir. Suho meso, suh kruh in pa kuhan kostanj so zaključili jedilni list, čegar skromnost je napotila starega meniha, da je navel latinski izrek iste vrste kakor prej. Odmolil je »Benedicite« in prisedel k nama.

»Castaneae molles et pressi copiae lactis«, je začel in pokazal kroznike, na katere je meril Vergilov verz.

»Saj sem pričakoval«, mi je zašepetal Filip, ki je začel prav resnoben razgovor z gostoljubnim domačinom o hrani starih. Bal sem se, ne brez razloga, da ga hoče z navidezno prijaznostjo le za nos voditi.

»Kaj pa, kadar nimate gostov, ali tedaj sami obedujete tu?« je vprašal Filip.

»Ne«, je odgovoril opat, »v samostanu sta še dva druga brata. Sedem so nas bili pustili. Štirje so umrli iz žalosti knalu po razpustu. Tudi drugi smo bili bolni, zdaj eden, zdaj drugi, in stregli smo si med seboj, kakor smo mogli . . . Toda božja volja ni hotela, da bi šli vsi s tega sveta«,

»In ko ne bo ne vas in ne onih dveh bratov?« je nadaljeval Filip.

»Con gallo e senza gallo, Dio fa giorno«, je odgovoril menih. Na čelo se mu je vlegla megla, ki pa je skoro izginila. Vprašanje ga je bridko zadelo na najbolj občutljivem mestu njegovega bitja. »S petelinom ali brez petelina naredi Bog dan« je pristavil po francoško.

»S čim se pa pečate ves čas?« S tem vprašanjem sem se obrnil do meniha; gnala me je prav živa radovednost, opazujoč na njem tako globoko versko prepričanje, da sem se mislil vpričo človeka srednjega veka.

»Oh, prav nič ne lenuharim«, je odgovoril don Griffi. »V najemu imam, takle kakoršen sem, vso zemljo okrog. Rabim 15 kmečkih družin, da vse obdelamo. Od zjutraj dalje je v moji celici vedno polno, brez prestanka; enemu je treba urediti račune, drugega je treba spovedati . . . tretji me prosi za zdravilo . . . Jaz sem kos zdrav-«

nika, kos lekarnarja, malo sodnika, malo učitelja. — Da, tudi otroke poučujem. Tudi Ludovik je moj učenec. Seveda mi ne dela časti, vendar je dobra duša. — In pa cicerone, razkazovati tujcem samostan. O, prav nič . . .«

»V Pisi sem se sešel z dvema Angležinjama, miss Dobson in miss Roberts, ki sta prišli z Monte-Chiaro«.

»He«, je smeja se začel, »to sta oni dve rdečki. Imenujem ju tako zaradi rdečih las . . . Sicer sta protestantski, vendar kljub temu dobri duši. Lascia faro a Dio ch'è santo vecchio.« Potujeti v Rim. Rekel sem jima: Sveti oče je ribič, lahko vjame na trnek moji dve rdečki . . . Anglija se vedno bolj bliža Bogu«, je pristavil in si mencial roke. »Ker ste mladi, lahko še vidite krasen prizor, vse kristijane pod enim poglavarjem. Nato bo prišel Antikrist, potem poslednja sodba in naposled bo večni mir . . .«

Ogenj zamaknenja je žarel v njegovih očeh, ko je govoril te besede. Vernik iz enajstega stoletja ne bi bil mogel biti bolj plamteč. S Filipom sva se spogledala. V njegovem pogledu sem zrl zlobnost, in kar osupnile so me njegove besede.

(Dalje prih.)

*) Prepuščamo vse Bogu, ki je najstarejši med

Dne 1. julija 1900. je pogorelo moje pri e. kr. priv. zavarovalnici

„Avstrijski Phoenix“ na Dunaju,

katerega zastop je v Ljubljani v Uršulinskem poslopi, zavarovano poslopje. Zavarovalščino imela bi plačati že 5. maja, a vsled revščine tega nisem mogla storiti. Ne oziraje se na to, je vse eno generalni zastopnik gosp. Josip Prosenec škodo cenil, in izplačala se mi je vsa zavarovalna svota. Takega postopanja ne smatram jaz samo za kulanco, temveč tudi za velikodušni dar. Zahvaljevala se za darilo priporočam omenjeno zavarovalnico kar najtopleje vsem zavarovanjca potrebnim gospodarjem.

Bog plati!

V Ljubljani, 6. julija 1900.

Marija Kadunc,
Ilovica št. 42.

Spiritni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobarven in v vseh bojah, dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 25 11-2

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z raznim obrabi in stvarnim kazalom. — Sestavil Martin Poč. — Drugi, popravljeni natis.

Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krone, trdo vezan v polsagrinu ali celoplastu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Ivan Jax v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priporoča po jako znižanih cenah

Dürkopp - Diana in Schladitz-eva kolesa

katera se odlikujejo po najboljšem materialu, najpopolnejši sestavi, elegantni opravi in lahkemu teku.

Ceniki se pošiljajo na željo zastopj in poštine prosto.

Učenca

za trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji vsprejme in daje pojasnila

604 3-2

J. Modic,

trgovec, Nova vas pri Rakeku

Dva izurjena mizarska pomočnika

dobita trajno delo ob dobri hrani in plači pri 593 3-3

Ludviku Peitl

mizarskem mojstru

v Podkloštru (Arnoldstein) Koroško.

22% ceneje!

22% ceneje!

K potovalni sezoni!

Ugodna prilika k nakupu večjega števila tapeciranih in netapeciranih

košar za potovanje

z ameriskim patentovanim zaklepom (najnovejša praktična iznajdba) in mnogovrstnih drugih finih košar itd.

Blago ležalo je vsled večje odpošiljatve kakor se ga je naročilo v kolo-dvorskem skladišču na razpolaganje in sem isto pred na 20 junija 1900 od načelnikstva tukajšnje južnoželeznične postaje razpisane javne dražbe kupil

22% pod računsko ceno.

32 otročjih voz, mej temi 11 angleških finih voz za ležanje in se-denje, — najceneje!

607 4-3

M. Pakič, Ljubljana.

Národna noša barvotiskane krasno izvršene, dobivajo se pri knjigotržcu Ant. Turku v Ljubljani, na Dunajski cesti, komad po 5 kr., razprodajalcem po zelo nizki ceni.

Učenec,

krepak, poštenih krščanskih starišev, zmožen slovenskega ter deloma tudi nemškega jezika, sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom.

619 3-1

Fran Šubelj v Kamniku. — Kranjsko.

Razpis.

608 2-1

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. Visokosti gospe Marije Valerije raz-deliti je med petero ubogih vdov ljubljanskih 400 kron. Prošnje za podelitev teh podpor je vložiti do 26. t. m. pri podpisnem uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dne 2. julija 1900.

Razglas.

605 3-2

Hranilnica in posojilnica v Cirknici bode v tem letu svoji društveni hiši prezidala oziroma zvišala.

Posamezna dela, kakor zidarska, tesarska in mizarska se bodo oddajala po

zmanjševalni dražbi

prihodnjo nedeljo t. j. 15. t. m. ob 4 uri popoldne v pisarni hranilnice in po-sojilnice

Kavcije ali vadijuma je položiti 10% od svote, za katero se delo prevzame.

Načrti (plani) so od pondeljka na razpolago in sicer vsaki dan od 9—12 ure do-poldan.

Išče se spretnega trgovsko izobraženega

614 3-2

poslovodjo,

veščega slovenščine in nemščine v govoru in pisavi in ki ima kaj prakse v izvozni trgovini. Prednost imajo oni, ki imajo višje trgovske šole in morejo položiti varščino. Ponudbe, opremljene s podatki, naj se do 20. julija t. l. upošljejo

„Gospodarski zvezi“ v Ljubljani.

Nova špecerijska trgovina!

Otvorjena 1. julija 1900. **FRAN BERGANT** Sv. Jakoba trg št. 6.

Slavno občinstvo si dovoljujem uljudno opozoriti na svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, kakor raznovrstne kave, riža, olivnega in finega namiznega olja, kakao, čokolade i. t. d.

Nadalje priporočam za nakup fine stare slivovke, najfinejšega konjaka, kakor tudi pristnega Jamaica-ruma in čaja po najnižjih cenah, zagotavljaajoč točno in resno postrežbo.

609 3-2

Objava.

Podpisani naznanja, da bode po bridki zgubi druzega Ivana firma Brata Zupan pod istim nespremenjenim imenom nadaljevala

orgljarski obrt,

kateri je skozi dveletno bratovo bolezen vodil podpisani in ga bode tudi nadaljeval pod imenom

BRATA ZUPAN, orgljarja v Kamnigoricci.

Preudano so priporoča prečastiti duhovščini in velečastitim cerkvenim predstojništvom in bilježim velespoštovanjem udani za firmo Brata Zupan

Ignacij Zupan,

orgljarski mojster.

617 3-1

V Kamnigoricci, dne 7. julija 1900.

Dunajska borza.

Dne 9. julija.		20 mark 23-68	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 106-50	Salmove srečke, 40 gld. 175-25
Skupni državni dolg v notah 97-80	20 frankov (napoleonor) 19-29	Italijanski bankovci 90-80	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 94-20	St. Genois srečke, 40 gld. 183-—
Avstrijska zlata renta 4% 115-50	C. kr. cekini 11-33		Prijoritete obveznice državne železnice 405-—	Waldsteinove srečke, 20 gld. 178-—
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron 96-95			južne železnice 3% 317-—	Ljubljanske srečke 47-50
Ogerska zlata renta 4% 115-27			južne železnice 5% 118-50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. 275-—
Ogerska kronska renta 4%, 200 90-85			dolenjskih železnic 4% 99-50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 6120-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 1710-—			Kreditne srečke, 100 gld. 384-—	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld. 760-—
Kreditne delnice, 160 gld. 683-—			4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. —	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. 113-50
London vista 242-27			Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 42-—	Splošna avstrijska stavbinska družba 155-—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj 118-60			Ogerskega 5 20-—	Montanska družba avstr. plan. 444-—
			Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld. 12-50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld. 426-—
			Rudolfove srečke, 10 gld. 63-50	Papirnih rubljev 100 255-50
	Dne 7. julija.			
	3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld. 170-—			
	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. 159-—			
	Državne srečke l. 1864, 100 gld. 194-—			
	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 95-—			
	Tisine srečke 4%, 100 gld. 139-50			
	Dunavske vravnavne srečke 5% 250-—			

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, l., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.